

บทที่ ๔

หน้าที่ของคำคะนอง

การพิจารณาคำคะนองว่ามีหน้าที่อะไรนั้น จะทำโดยยึดหลักไวยากรณ์โครงสร้างของ ดร.วิจินต์ ภาณุพงศ์^๑ โดยถือตำแหน่งที่คำคะนองนั้นปรากฏ ถ้าปรากฏในประโยคได้เหมือนคำชนิดใดก็ถือว่าทำหน้าที่คำชนิดนั้น

การใช้คำคะนองในประโยค สามารถแบ่งตามลักษณะหน้าที่ได้เป็น ๓ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

คำคะนองที่มีหน้าที่อย่างเดียว

คำคะนองที่มีหน้าที่ ๒ อย่าง

คำคะนองที่มีหน้าที่ ๓ อย่าง

๑. คำคะนองที่มีหน้าที่อย่างเดียว ได้แก่ คำที่มีหน้าที่ในประโยคเหมือนคำชนิดหนึ่งชนิดใดในประโยค จากข้อมูลสามารถแบ่งออกตามลักษณะหน้าที่เป็น ๖ พวก คือ

คำนาม

คำสรรพนาม

คำคุณศัพท์

คำกริยาอาการ

คำกริยากรรม

คำกริยาวิเศษณ์

๑.๑ คำนาม ได้แก่ คำที่ใช้เป็นคำคะนองที่มีหน้าที่เหมือนคำนามคำเดียว คือ เป็นหน่วยหลักของประโยคชนิดหนึ่งใน ๔ ชนิด คือ หน่วยประธาน(ป) หน่วยกรรมตรง(ต)

---

^๑วิจินต์ ภาณุพงศ์, เรื่องเดียวกัน หน้า ๕๑-๗๖

หน่วยกรรมรอง(ร) หรือหน่วยนามเดี่ยว(นด) ในประโยคได้ ตัวอย่างเช่น จอว์ส ก๊วน ฉลาม แมงดา ลีวัลล์

ตัวอย่าง ๑. งานนี้ไม่มีวิชา อัสวเหม มีแต่อบ วสุรัตน์ร่วมเป็น
โต้ไผ

(พจนานุกรม ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๕ หน้า ๑)

โต้ไผ เป็นคำนามที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรงของ
ประโยค

โต้ไผ เป็นคำภาษาจีน หมายถึง หัวหน้าคณะทำงาน

ตัวอย่าง ๒. จอว์สแยกเขี้ยว ๔ ผู้ต้องหา ม.๒๐๐ นำเข้าข้างสอง

(มติชน ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒ หน้า ๑)

จอว์ส เป็นคำนามที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธานของประโยค

จอว์ส เป็นคำภาษาอังกฤษ ในภาษาไทยใช้ หมายถึง
ทหารเรือ

ตัวอย่าง ๓. สำนักงานของบริษัทก็เหลือบ่าฝ่าแรงอยู่แล้ว ฟีน้อยยัง
เปิดโอกาสสำหรับผู้สร้างดี ๆ อีกมากมาย ให้มาร่วม
กลุ่มร่วมก๊วนเดียวกัน

(๓ มกราคม ๒๕๒๕ หน้า ๑๓)

ก๊วน เป็นคำนามที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรงของ
ประโยค

ก๊วน เป็นคำภาษาจีน หมายถึง กลุ่ม

ตัวอย่าง ๔. พี่เศษเรียกฉลามมาชุมนุมเป็นกลุ่มใหญ่ได้แก่ซีเซพขึ้นหน้าทวาน
ลันใจชาย

(เดลิมีเรอร์ ๒๖ กันยายน ๒๕๒๓ หน้า ๑๓)

ฉลาม เป็นคำนามที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรงของประโยค

ฉลาม หมายถึง ชายชอบเที่ยว

ตัวอย่าง ๕. ตะครุบแมงดาฆ่า ส.ต.ต.ชุดทอดหัวหน้าห้องบงการ.

(เติลนิวัส ๓ มิถุนายน ๒๕๒๕ หน้า ๑)

แมงดา เป็นคำนามที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรงของ
ประโยค

แมงดา หมายถึง ชายชอบเที่ยว

ตัวอย่าง ๖. อินทรีย์นิยน์ตาโคก ประกาศแต่งตั้งตั้งทวนเอาไว้ก่อน

ลงจากเก้าอี้ เพิ่มจาก ๑๐ หน่วยเป็น ๑๖ หน่วย ใน
จำนวนนั้น ๗ หน่วยงานเป็นลั่วลื้อเก่าของ ดร.อาทิตย์
อุไรรัตน์

(ดาวสยาม ๑๓ มีนาคม ๒๕๒๓ หน้า ๔)

ลั่วลื้อ เป็นคำนามที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรงของ
ประโยค

ลั่วลื้อ หมายถึง ลูกน้อง

จากข้อมูลคำคะนองที่ทำหน้าที่เป็นคำนามมีอยู่ ๑๗๘ คำ (ดูรายละเอียดใน

ภาคผนวก ข. หน้า ๒๘๑-๒๘๒)

๑.๒ คำสรรพนาม ได้แก่ คำคะนองที่ทำหน้าที่เหมือนคำสรรพนามคำเดียว

คือเป็นหน่วยหลักของประโยคชนิดใดชนิดหนึ่งใน ๔ ชนิด คือ หน่วยประธาน(ป) หน่วยกรรมตรง
(ต) หน่วยกรรมรอง(ร) หรือหน่วยนามเดี่ยว(นค) ในประโยคได้ จากข้อมูลพบเพียงคำเดียว
คือคำว่า หล่อ

ตัวอย่าง ใครจะชนเงิน ใครจะแผ่นไปนอก ก็รีบ ๆ เสียนะ

หล่อเดือนแล้ว

(ข่าวสด ๑ ต.ค. ๒๕๒๔ หน้า ๑๑)

หล่อ เป็นคำสรรพนามที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธานของประโยค

หล่อ หมายถึง กระผม(สรรพนามบุรุษที่ ๑)

๑.๓ คำคุณศัพท์ ได้แก่ คำคะนองที่ทำหน้าที่เหมือนคำคุณศัพท์

คำเดียว คือ อยู่หลังคำนามและขยายคำนามในนามวลี ตัวอย่างเช่น ก๊กก๊อก งี่เง่า เก๋ากี้
ขวาจัด จีบจ้อย ตัวเอ้

ตัวอย่าง ๑. ไม่ใช่พวกก๊กก๊อกอย่างผมหรอกครับ แต่เป็นผู้หลักผู้ใหญ่
ของบ้านเมืองเลยที่เดียวแหละ

(ไทยรัฐ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ หน้า ๕)

ก๊กก๊อก เป็นคำคุณศัพท์ที่ทำหน้าที่อยู่หลังและขยาย
คำนาม พวก

ก๊กก๊อก หมายถึง ไม่ได้ความ ไม่เอางานเอาการ

ตัวอย่าง ๒. หรือเซนเซอร์มันต้องเชื่อกันอย่างนี้ จึงจะมีความหมาย
สมใจคนงี่เง่า

(แนวหน้า ๑ ธันวาคม ๒๕๒๕ หน้า ๑๒)

งี่เง่า เป็นคำคุณศัพท์ที่ทำหน้าที่อยู่หลังและขยายคำนาม

งี่เง่า หมายถึง โง่เง่า

ตัวอย่าง ๓. ใ้หม้ท.แก้อัดตกลงเก๋ากี้

(มติชน ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ หน้า ๑)

เก๋ากี้ เป็นคำคุณศัพท์ที่อยู่หลังและขยายคำนาม ข้อตกลง

เก๋ากี้ หมายถึง เก๋

ตัวอย่าง ๔. คราวนี้มีฐานะหัวหน้าพรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย

ซึ่งจุดนี้เองทำให้ พล.อ.สมคิด ถูกโจมตีจากฝ่ายขวาจัด

ยุคนั้นมากกว่าเอียงซ้าย

(เดลินิวส์ ๔ ธันวาคม ๒๕๒๕ หน้า ๕)

ขวาจัด เป็นคำคุณศัพท์ที่อยู่หลังและขยายคำนาม ฝ่าย

ขวาจัด หมายถึง นิยมลัทธิประชาธิปไตย

ตัวอย่าง ๕. ตั้งแต่เรื่องจับจ๊อยถึง เรื่องใหญ่ มันทิดอยู่ที่อำเภอกันทรคม

(ดาวสยาม ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ หน้า ๕)

จับจ๊อย เป็นคำคุณศัพท์ที่อยู่หลังและขยายคำนาม เรื่อง

จับจ๊อย หมายถึง เล็กน้อย

ตัวอย่าง ๖. นิกการเมืองตัวเอ้ร่วมจัดตั้งรัฐบาล

(มติชน ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๒๒ หน้า ๑)

ตัวเอ้ เป็นคำคุณศัพท์ที่อยู่หลังและขยายคำนาม นิกการเมือง

ตัวเอ้ หมายถึง ผู้เป็นใหญ่

จากข้อมูลคำคะนองที่ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์มีอยู่ ๓๗ คำ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก
ผ. หน้า ๒๘๒-๒๘๓)

๑.๔ คำกริยาอาการ ได้แก่ คำคะนองที่มีหน้าที่เหมือนคำกริยาอาการ
คำเดียว ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยแก่นของกริยาลิขชนิดหนึ่งได้ ตัวอย่างเช่น พ๊ะ วักเพี้ย
จี่เง่า จอด เบี้ยว

ตัวอย่าง ๑. รมต.ต่างประเทศ สิทธิ เศรษฐศิลาพาเอาความอุ่นใจที่จีน

ให้มาฝากคนไทยถ้วนหน้าว่า ถ้าเจ้าแกวจอมแก่นชินบุกรุก

ไทยอีก ระวังจีนจะวักเพี้ยให้เข็ด

(เดลินิวส์ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๓ หน้า ๒)

วักเพี้ย เป็นคำกริยาอาการซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยกริยา

ในประโยค

วักเพี้ย หมายถึง ส่งเสียงไล่

ตัวอย่าง ๒. ถ้าเราเป็นฝ่ายปฏิบัติภาระเอง แม้ในบ้านเรา พลาดทำ

ผู้โดยสารตัวประกันม่องเท่ง เราก็จึงไปฟรี ๆ เสียชื่อ

หมดกัน

(เดลินิวส์ ๑ เมษายน ๒๕๒๔ หน้า ๔)

ม่องเท่ง เป็นคำกริยาอาการซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยกริยา

ในประโยค

ม่องเท่ง หมายถึง ตาย

ตัวอย่าง ๓. ภาคติกของทีนี่ก็บอกแล้วว่า ๗ พุณยาม ไม่มีควัมมิมัน ๑
ชะเลย บางครั้งยังจับได้ด้วยว่า ไม่ได้พะกันจริง ๑
ดูแล้วบางทีก็ปวดใจ

(มหาชัย ๖ เมษายน ๒๕๒๕ หน้า ๑๓)

พะ เป็นคำกริยาอาการซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยกริยาใน
ประโยค

พะ หมายถึง ที ต่อสู้

ตัวอย่าง ๔. ที่ซึ่งเง่ายิ่งไปกว่านั้น ตอนนี้อยู่เนียนออยส์กลับแจ้งว่า
ก๊าซในหลุมมีแค่ ๔ แลน

(มหาชัย ๑๐ สิงหาคม ๒๕๒๕ หน้า ๔)

เง่า เป็นคำกริยาอาการซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยกริยาใน
ประโยค

เง่า หมายถึง โง่เง่า

ตัวอย่าง ๕. หวังรอยทางหนึ่ง พ่อค้าติกแล้วจอด

(มติชน ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๒๒ หน้า ๑๐)

จอด เป็นคำกริยาอาการซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยกริยาใน
ประโยค

จอด หมายถึง หมดตัว ขาดทุน

ตัวอย่าง ๖. ประสบการณ์เคยมีมาแล้ว ท่านอาจจะลืมไปก็ได้ว่าในบางครั้ง
สัจจวาจาที่ชายชาติทหารให้ไว้แก่กัน ยังถูกเขี้ยวเอาได้ง่าย ๑

(ไทยแลนด์ ๕ กรกฎาคม ๒๕๒๔ หน้า ๓)

เขี้ยว เป็นคำกริยาอาการซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยกริยา
ในประโยค

เขี้ยว หมายถึง กลับคำ

จากข้อมูลคำคะนองที่มีหน้าที่เป็นคำกริยาอาการมีอยู่ ๒๘๓ คำ (ดูรายละเอียดใน

ภาคผนวก ข. หน้า ๒๘๓-๒๘๖)

๑.๕ คำกริยากรรม ได้แก่ คำคณองที่ทำหน้าที่เหมือนคำกริยากรรม

คำเดียว ทำหน้าที่เป็นหน่วยแก่นของกริยาวลีซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยกริยากรรมของประโยค

ตัวอย่าง เช่น แหว สบ งาม สวด กิน ปีบ

ตัวอย่าง ๑. เมื่อคราวที่ได้แล้วได้แหวโผกไตรรงค์ สุวรรณคีรี

ขอบเต็มสระอะ เข้าไปในคำบางคำ เช่น พล.ต.ประมาณ

อดิเรกสาร อ่านนามสกุลเป็นอดิเรกกะสาร

(เดลินิวส์ ๓๐ เมษายน ๒๕๒๔ หน้า ๓)

แหว เป็นคำกริยากรรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยกริยากรรมของประโยค

แหว หมายถึง เย้าหย่อย ยั่วเย้า

ตัวอย่าง ๒. พระเนียงสบวุฒิสภา ขวาง พ.ร.บ.ที่ดิน

(มติชน ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๔ หน้า ๑)

สบ เป็นคำกริยากรรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยกริยากรรมของประโยค

สบ หมายถึง ตำหนิ

ตัวอย่าง ๓. ส.ส.จัมท.สอบเจ้าหน้าที่ สงสัยงามเงินผ่านด่าน

(มติชน ๔ ธันวาคม ๒๕๒๓ หน้า ๓)

งาม เป็นคำกริยากรรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยกริยากรรมของประโยค

งาม หมายถึง กินสินบน

ตัวอย่าง ๔. ทหารไม่เกี่ยว เดี่ยวคุณก็สวดผมเอา

(มาตุภูมิ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒ หน้า ๓)

สวด เป็นคำกริยากรรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นกริยากรรมของประโยค

สวด หมายถึง ตำหนิ

ตัวอย่าง ๕. พวกผู้แทนมันรู้จักแต่กิน ไม่ว่าป่าไม้ จอบ เสียม
แม้กระทั่งข้าวสาร และรองเท้านี้

(มติชน ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒ หน้า ๓)

กิน เป็นคำกริยากรรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นกริยากรรม
ของประโยค

กิน หมายถึง เบียดบังเอามาเป็นของตน ทุจริต

ตัวอย่าง ๖. อังกฤษปืบโทรทัศน์ที่เข้าจากไทย อ้างทำให้เกิดปัญหาว่างงาน
ให้รัฐบาลไทยเจรจาด่วน ก่อนจะมีมาตรการตอบโต้

(สยามรัฐ ๓ พฤษภาคม ๒๕๒๓ หน้า ๒)

ปืบ เป็นคำกริยากรรม ซึ่งทำหน้าที่แบบหน่วยกริยากรรม
ของประโยค

ปืบ หมายถึง ทำให้ลำบาก

จากข้อมูลคำคะนองที่มีหน้าที่เป็นคำกริยากรรมมีอยู่ ๔๘ คำ (ดูรายละเอียดใน
ภาคผนวก ข. หน้า ๒๔๖)

๑.๖ คำกริยาริเศษณ์^๑ ได้แก่ คำคะนองซึ่งทำหน้าที่เหมือนคำกริยาริเศษณ์
คำเดียวและทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายหน่วยแก่นในกริยาสี ตัวอย่างเช่น ลุกเดียว อื้อซ่า
ยันป้าย ระเบิด เฉียบขาด ชะมัดยาด

ตัวอย่าง ๑. ชกหงุดหงิดใจ พดต.เด่น วิเชียร สวป.บางบัวทอง

ทำงานลุกเดียวยังโดนเสือกกระตาดกัดได้

(ไทยรัฐ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๔ หน้า ๗)

ลุกเดียว เป็นคำกริยาริเศษณ์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วย
ขยายกริยา ทำงาน

ลุกเดียว หมายถึง อย่างเดียว

^๑คำกริยาริเศษณ์ หมายถึง คำซึ่งทำหน้าที่เหมือนคำกริยาริเศษณ์ คำเดียว ซึ่งตามปกติแล้ว
จะทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายหน่วยแก่นในกริยาสี และเมื่อนำมาใช้เป็นคำคะนองจะเป็นคำซึ่งมีความ
หมาย เช่นเดียวกับคำว่า มาก ตลอด ที่สุด อย่างเดียว

ตัวอย่าง ๒. คดีผู้ต้องหาปลอมปนน้ำมันทองที่ กิ่งอำเภอนาดี รุ่งกัน
 สดฤทธิ์เสียเงินไปแล้ว เป็นแสน คนในเครื่องแบบรวยกัน
อื้อซ่า

(เติลนิวลส์ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๒ หน้า ๗)

อื้อซ่า เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยขยาย
 กริยา รวย

อื้อซ่า หมายถึง มาก ครึกโครม

ตัวอย่าง ๓. อันมนุษย์สุดดีที่ปาก อยากรวยมากก็ต้องค้าขายอาหาร
 ทุกชีวิตชอบโก้แต่โบราณ ชอบรับประทานย่นป้าย
 คนขายรวย

(ไทยรัฐ ๔ มกราคม ๒๕๒๕ หน้า ๑๓)

ย่นป้าย เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วย
 ขยายกริยา รับประทาน

ย่นป้าย หมายถึง ตลอดมา ถึงที่สุด

ตัวอย่าง ๔. ถ้าเชียร์กันระเปิดไปทีเดียว เชียวหละว่าคุณที่สณฑ์
 จิตรปฏิมา คนชี้เหยงย่าปิกของคุณที่เปรมจะต้องมา
 เป็นรัฐมนตรีอย่างไม่ต้องสงสัย

(ดาวสยาม ๑๓ มีนาคม ๒๕๒๓ หน้า ๕)

ระเปิด เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยกริยา
 เชียร์

ระเปิด หมายถึง มากมาย

ตัวอย่าง ๕. เขียนมาถึงตอนนี้ จำไม่ได้ชะด้วยชื่อว่าเคยมีคำสั่งผู้ใหญ่
 ครั้งไหนประกาศเนียนขาด ห้ามข้าราชการจัดงานวันเกิด
 ฉลองยศขึ้นบ้านใหม่

(ไทยแลนด์ ๔ กันยายน ๒๕๒๕ หน้า ๓)

เจียบขาด เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยขยาย
กริยา ประกาศ

เจียบขาด หมายถึง เด็ดขาด

ตัวอย่าง ๖. และอีกสาเหตุที่นักมวยคนนี้ขยันวิ่ง เพราะมีร้านขายของชำ
อยู่ร้านหนึ่ง ซึ่งชูศรี มีสมมนต์ เป็นเจ้าของร้าน แกมมี
ลูกสาวสวย ชะมดყาด แสดงโดย เนาวรัตน์ ยุกตะนันท์

(เดลินิวส์ ๑ สิงหาคม ๒๕๒๔ หน้า ๑๗)

ชะมดყาด เป็นคำกริยาวิเศษณ์ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยขยาย
กริยา สวย

ชะมดყาด หมายถึง มาก

จากข้อมูลคำคะนองที่มีหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์มีอยู่ ๔๘ คำ (ดูรายละเอียดใน

ภาคผนวก ข. หน้า ๒๘๗)

๒. คำคะนองที่มีหน้าที่ ๒ อย่าง จากข้อมูลสามารถแบ่งออกตามลักษณะหน้าที่ เป็น
๕ พวก คือ

๒.๑ คำนาม-คุณศัพท์

๒.๒ คำกริยาอาการ-คุณศัพท์

๒.๓ คำกริยาอาการ-กริยาอาการ

๒.๔ คำกริยาอาการ-กริยาวิเศษณ์

๒.๕ คำคุณศัพท์-กริยาวิเศษณ์

๒.๑ คำนาม-คุณศัพท์ หมายถึง คำคะนองที่ทำหน้าที่เหมือนคำนามหรือ

คำคุณศัพท์ก็ได้ ตัวอย่างเช่น วัยสะรุ่น เส้น รุ่นเดอะ

ตัวอย่าง ๑. ไ้หน่มมันปั่นใจให้หญิงอื่นอย่างหัวปักหัวปำ เสมอวัยสะรุ่น

เริ่มแตกพานหลงสาวท้ายตรอก

(มติชน ๖ สิงหาคม ๒๕๒๒ หน้า ๖)

ตัวอย่าง ๒. ลำสุตพญามังกรประกาศเลยว่า จะต้องช่วยรบ ถ้าญวน
บุกมาอีก พุดกันฉันพี่น้องมันต้องยั้งซี่ ภาษาวัยสระรุ่น
เขาบอกว่าซี่กันถึงที่

(เคลนิวัล ๒ สิงหาคม ๒๕๒๓ หน้า ๓)

วัยสระรุ่น หมายถึง วัยรุ่น

วัยสระรุ่น ในตัวอย่างที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นคำนาม วัยสระรุ่น ในตัวอย่างที่ ๒ ปรากฏ
หลังคำนาม ภาษา ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ขยายคำนาม ภาษา วัยสระรุ่น ทำหน้าที่ ๒ อย่าง
คือ เป็นคำนามและคำคุณศัพท์

ตัวอย่าง ๓. กำพล วัชรพล เรียนหนังสือมาน้อย ไม่มีเส้น แต่เป็น
ผู้อำนวยกาหนังสือพิมพ์ที่ใหญ่ที่สุดในเมืองไทย

(ไทยรัฐ ๑ เมษายน ๒๕๒๔ หน้า ๑๓)

ตัวอย่าง ๔. ศึกษาปิดประตูรับเด็กเส้น ยังแก้ปัญหานร.ลันร.ไม่ตก

(แนวหน้า ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ หน้า ๗)

เส้น หมายถึง ผู้สนับสนุน ช่วยเหลือ

เส้น ในตัวอย่างที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นคำนาม เส้น ในตัวอย่างที่ ๒ ปรากฏหลังคำนาม
เด็ก ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ขยายคำนาม เส้น ทำหน้าที่ ๒ อย่าง คือ เป็นคำนามและคำคุณศัพท์

ตัวอย่าง ๕. รวบแก๊งรุ่นเดอะ ตัดกระเป๋

(ไทยรัฐ ๓ เมษายน ๒๕๒๔ หน้า ๗)

ตัวอย่าง ๖. แต่สำหรับตกลงการลูกทุ่งที่เป็นรุ่นเดอะ เก๋แก่จริง ๆ
ตกลงไหนก็ต้องยอมให้เพชร โพธิทอง

(ไทยรัฐ ๒ มีนาคม ๒๕๒๔ หน้า ๑๓)

รุ่นเดอะ หมายถึง ผู้มีอายุมาก คนแก่

รุ่นเดอะ ในตัวอย่างที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ซึ่งปรากฏหลังคำนาม แก๊ง และทำ
หน้าที่ขยายคำนาม รุ่นเดอะ ในตัวอย่างที่ ๒ ทำหน้าที่เป็นคำนาม รุ่นเดอะ ทำหน้าที่ ๒ อย่าง
คือ เป็นคำนาม และคุณศัพท์

จากข้อมูลคำคะนองที่มีหน้าที่เป็นคำนาม-คุณศัพท์มีอยู่ ๖ คำ (ดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ข. หน้า ๒๔๔)

๒.๒ คำกริยาอาการ-คุณศัพท์ หมายถึง คำคะนองทำหน้าที่เหมือนคำกริยาอาการ หรือคำคุณศัพท์ก็ได้ ตัวอย่างเช่น ชิงชิง ฮาร์ด

ตัวอย่าง ๑. เธอเป็นดาราใหม่ สวยเข้าท่า ใบหน้าเช็กซี
เล่นละครเก่งพอใช้ สำคัญที่ซู้ตน้องอ้อคนนี้
ยังชิง..ชิง ร้อยเปอร์เซ็นต์ อ่อนหวานจนใคร
ต่อใครรวมตอมกันทั้ง

(ดาวสยาม ๓๐ กันยายน ๒๕๒๒ หน้า ๑๓)

ตัวอย่าง ๒. แต่ปุ่เทียมไม่ชอบใช้ของปลอม ชอบแต่ของชิงชิง

(ดาวสยาม ๓๐ กันยายน ๒๕๒๒ หน้า ๑๓)

ชิงชิง หมายถึง ใหม่ใหม่

ชิงชิง ในตัวอย่างที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นคำกริยาอาการ ชิงชิง ในตัวอย่างที่ ๒ ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ ซึ่งปรากฏหลังคำนาม ของ และทำหน้าที่ขยายคำนาม ชิงชิง ทำหน้าที่ ๒ อย่าง คือ เป็นคำคุณศัพท์และคำกริยาอาการ

ตัวอย่าง ๓. เด็กวัยสะรุ่นกำลังฮาร์ดเต็มที่ ริเล่นกับไฟกำลังจะถูก
ไหมมือ

(พญาครุฑ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๕ หน้า ๖)

ตัวอย่าง ๔. แต่เดี๋ยวนี้เด็กฮาร์ดกำลังฮิท เรื่องนี้คงไม่ต้องมาเสีย
เวลาคิดมั่ง

(พญาครุฑ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๕ หน้า ๖)

ฮาร์ด หมายถึง แต่งตัวแฟชั่นนิยมแบบหนึ่ง ทันสมัย

ฮาร์ด ในตัวอย่างที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นคำกริยาอาการ ฮาร์ดในตัวอย่างที่ ๒ ทำหน้าที่เป็น คำคุณศัพท์ ซึ่งปรากฏหลังคำนาม เด็ก และทำหน้าที่ขยายคำนาม ฮาร์ดทำหน้าที่ ๒ อย่าง คือ เป็นคำกริยาอาการ และคำคุณศัพท์

จากข้อมูลคำคะนองที่มีหน้าที่เป็นคำกริยาอาการ-คุณศัพท์มี ๑๔ คำ (ดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ข. หน้า ๒๔๗-๒๔๘)

๒.๓ คำกริยาอาการ-กริยากรรม หมายถึง คำคะนองที่ทำหน้าที่เหมือนคำกริยา
อาการ หรือ คำกริยากรรมก็ได้ ตัวอย่างเช่น สะดิว เปี้ยว

ตัวอย่าง ๑. ยังมีเจ้าหญิงสิบหมื่นเทรียอยู่เคียงข้างหญิงไม่สามารถ
หนาวได้ เพราะพี่แกเล่นคุมตลอดเวลาจะหนีไปสะดิว
ที่ไหนก็ไม่ได้

(พจนานุกรม ๒๓ พจนานุกรม ๒๕๒๕ หน้า ๓)

ตัวอย่าง ๒. ตั้งแต่บุญ ปันสา มาสะดิวตำแหน่ง นอภ.ในเขตนี้
ยังไม่เคยไขว่ผลงานเป็นที่ประทับใจแก่ชาวบ้านสักนิด

(แนวหน้า ๗ กันยายน ๒๕๒๔ หน้า ๗)

สะดิว หมายถึง กิน รับประทาน

สะดิว ในตัวอย่างที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นคำกริยาอาการ สะดิวในตัวอย่างที่ ๒
ทำหน้าที่เป็นคำกริยากรรม สะดิว ทำหน้าที่เป็นคำกริยากรรมและกริยากรรม

ตัวอย่าง ๓. ประสิทธิ์ ณรงค์เดช สส.อุบลราชธานี เลขาธิการ
พรรคเสรีธรรมและรมต.อุตสาหกรรม ขอบพูดพล่อย ๆ
เหมือนอยากดัง เดียวจะลาออกไปไม่รู้ก็หน พอเอา
เข้าจริง ๆ ไม่ออกเสียแล้ว อ้างว่าพรรคไม่ยอม
ให้ออกเปี้ยวไปก็เปี้ยวมา

(สยามรัฐ ๑ ธันวาคม ๒๕๒๒ หน้า ๓)

ตัวอย่าง ๔. ชกจะไม่หวานคอแรงเสียแล้ว สำหรับการคบคิดกัน
เปี้ยวสัญญาซื้อเครื่องบิน ๒ ลำ จากบริษัทแอร์บัส

(ดาวสยาม ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ หน้า ๓)

เปี้ยว หมายถึง ปิดพริ้ว

เปี้ยวในตัวอย่างที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นคำกริยากรรม เปี้ยว ในตัวอย่าง ๒ ทำหน้าที่
เป็นคำกริยากรรม เปี้ยวทำหน้าที่เป็นคำกริยากรรมและกริยากรรม

จากข้อมูลคำคะนองที่มีหน้าที่เป็นคำกริยาอาการ-กริยากรรมมีอยู่ ๓๔ คำ
(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข. หน้า ๒๘๘)

๒.๔ คำกริยากรรม-กริยาวิเศษณ์ หมายถึง คำคະນອງที่ทำหน้าที่เหมือนคำกริยากรรม หรือคำกริยาวิเศษณ์คำเดียวก็ได้ ตัวอย่างเช่น หงายแก่ง เจ่งเบ้ง

ตัวอย่าง ๑. ที่หวาดกลัว ฝังลงทุนระดับโลกโตไปถึงกลางจะหงายแก่ง
พอขยับจะลงทุนก็จุกดอกเบี้ยยชะแล้ว

(เดลินิวส์ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๔ หน้า ๔)

ตัวอย่าง ๒. ฤทธิ์ของพายุกอบเอาเครื่องบินชนลำหนึ่งขึ้นไปนอน
หงายแก่ง ที่อยู่บนอาคารหลังหนึ่งของสนามบินกรุงชานโต
โคมิงโกของสาธารณรัฐโดมินิกัน

(มติชน ๔ กันยายน ๒๕๒๒ หน้า ๑)

หงายแก่ง หมายถึง ขาดทุน ล้มเลิกกิจการ

หงายแก่ง ในตัวอย่างที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นคำกริยากรรม หงายแก่งในตัวอย่างที่ ๒ ทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ซึ่งปรากฏหลังคำกริยากรรม นอน และทำหน้าที่ขยายคำกริยา หงายแก่ง ทำหน้าที่เป็นคำกริยากรรมและกริยาวิเศษณ์

ตัวอย่าง ๓. ประสิทธิภาพที่คนทุกคนยอมรับว่าไม่มีใครเจ่งเบ้ง เท่า
คุณสมัครก็เห็นจะเป็นประสิทธิภาพในการพูด

(มาตุภูมิ ๔ ตุลาคม ๒๕๒๕ หน้า ๔)

ตัวอย่าง ๔. และเร่มาทาง บ.ช.ส. เห็นกันเจ่งเบ้ง ถ้าปังคับรถทัวร์
เข้าร่วมคันนี้้ง ก็ต้องเสียค่าหัวคิวละ ๑ แสนหกพันคัน

(เดลินิวส์ ๕ มกราคม ๒๕๒๔ หน้า ๔)

เจ่งเบ้ง หมายถึง ยอดเยี่ยม ชัดเจน

เจ่งเบ้งในตัวอย่างที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นคำกริยากรรม เจ่งเบ้ง ในตัวอย่างที่ ๒ ทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ซึ่งปรากฏหลังคำกริยากรรม เห็นกัน และทำหน้าที่ขยายคำกริยา เจ่งเบ้ง ทำหน้าที่เป็นคำกริยากรรมและกริยาวิเศษณ์

จากข้อมูลคำคະນອງที่มีหน้าที่เป็นคำกริยากรรม-กริยาวิเศษณ์มีอยู่ ๑๖ คำ

(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข. หน้า ๒๘๘)

๒.๕ คำคุณศัพท์-กริยาวิเศษณ์ หมายถึง คำคณองที่ทำหน้าที่เหมือนคำคุณศัพท์หรือคำกริยาวิเศษณ์ก็ได้ ตัวอย่างเช่น ระดับอินเตอร์ ชูซ่าส์

ตัวอย่าง ๑. ไพจิตร ศุภวาริ ทุ่มไม่อันกับความมันส์ระดับอินเตอร์
นัก เลงคอมพิวเตอร์

(ดาวสยาม ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ หน้า ๑๓)

ตัวอย่าง ๒. ผมรู้จักเขียนมวยประเภทชกตาบเก่งหลายคน จะส่งชื่อให้
ป่าตั้ง เป็น ม.ร.ว.คสังทำหน้าที่ชกตาบระดับอินเตอร์
ให้เลื่องลือสักครั้งเถอะ

(ไทยรัฐ ๑ มกราคม ๒๕๒๕ หน้า ๕)

ระดับอินเตอร์ หมายถึง ระดับนานาชาติ

ระดับอินเตอร์ ในตัวอย่างที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ ซึ่งปรากฏหลังคำนาม ความมันส์ ทำหน้าที่ขยายคำนาม ระดับอินเตอร์ในตัวอย่างที่ ๒ ทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ซึ่งปรากฏหลังคำกริยากรรม ชกตาบ และทำหน้าที่ขยายคำกริยา ระดับอินเตอร์ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์และกริยาวิเศษณ์

ตัวอย่าง ๓. มนัสชนก สิ่งศรีสุข ตาราสาวยาวบางร่างน้อย ว่ากัน
แจ่ง ๆ ดวงของสาวน้อยรายนี้กำลังจะมีช่าวชูซ่าส์

(บ้านเมือง ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๒ หน้า ๑๑)

ตัวอย่าง ๔. มีเสียงในความเงียบจนฟ้าผ่าเมื่อไหร่ไม่มีใครรู้
เข้าหูดินคำชัดเจน แต่พอหันไปก็ไม่เห็นมีใคร
สักคน พาลจนลูกชูซ่าส์เอาดี้อ ๆ

(บ้านเมือง ๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๕ หน้า ๑๓)

ชูซ่าส์ หมายถึง ที่โจษจันกันแข็งแ่งอยู่พักหนึ่งหรืออาการ
จนลูกชูซ่าส์พักหนึ่ง

ชูซ่าส์ในตัวอย่างที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ ซึ่งปรากฏหลังคำนาม ช่าว ทำหน้าที่ขยายคำนาม ชูซ่าส์ ในตัวอย่างที่ ๒ ทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ซึ่งปรากฏหลังคำกริยากรรม ลูก และทำหน้าที่ขยายคำกริยา ชูซ่าส์ ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์-กริยาวิเศษณ์

จากข้อมูลคำคะนองที่มีหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์-กริยาวิเศษณ์มีอยู่ ๔ คำ (ดูรายละเอียด
ในภาคผนวก ข. หน้า ๒๘๘)

๓. คำคะนองที่มีหน้าที่ ๓ อย่าง มีลักษณะหน้าที่เป็น คำกริยาอาการ-คุณศัพท์
คำกริยาวิเศษณ์ก็ได้ ตัวอย่าง เช่น จับจ้อย จี่เง่า

ตัวอย่าง ๑. ตัวอย่างสนามบินพาณิชย์แห่งที่ ๒ คิดกันตั้งแต่สนามบินสิงคโปร์
ยังกระจอกงอ่งอ้อย สายการบินสิงคโปร์ยังจับจ้อย
บินร่วมกับมาเลเซีย

(ไทยรัฐ ๑๒ กันยายน ๒๕๒๔ หน้า ๔)

ตัวอย่าง ๒. เหมือนไปแห่จุดกัน จดหมายพรั่งพรูมากมาย สารพัดสินค้า
ที่จะส่งออกตั้งแต่ของจับจ้อย หยั่งดอกไม้ประดิษฐ์

(ไทยรัฐ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๕ หน้า ๔)

ตัวอย่าง ๓. กรมอาชีวศึกษาฯ งบฯ เพิ่มจับจ้อย

(มติชน ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๒๕ หน้า ๑)

จับจ้อย หมายถึง เล็กน้อย

จับจ้อย ในตัวอย่างที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นคำกริยาอาการ จับจ้อย ในตัวอย่างที่ ๒
ปรากฏหลังคำนาม ของ ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ จับจ้อย ในตัวอย่างที่ ๓ ทำหน้าที่เป็นคำกริยา
วิเศษณ์ ซึ่งปรากฏหลังคำกริยา เพิ่ม และทำหน้าที่ขยายกริยา จับจ้อย ทำหน้าที่ ๓ อย่าง คือ
คำกริยาอาการ คุณศัพท์ และกริยาวิเศษณ์

ตัวอย่าง ๔. อีกอย่างหนึ่งว่าประชาชนจี่เง่าเต่าตื้น และอีกอย่างหนึ่ง
ว่าประชาชนหัวสูง

(บ้านเมือง ๑๗ มกราคม ๒๕๒๒ หน้า ๕)

ตัวอย่าง ๕. หรือเซนเซอร์มันต้องเช่อกันอย่างนี้ จึงจะมีความหมาย
สมใจคนจี่เง่า

(แนวหน้า ๑ ธันวาคม ๒๕๒๕ หน้า ๑๒)

ตัวอย่าง ๖. ทะริน หงสกุล เบรคแตก แค้นถูกหาว่างี่เง่า

(มติชน ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ หน้า ๑)

งี่เง่า ในตัวอย่างที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นคำกริยาอาการ งี่เง่า ในตัวอย่างที่ ๒ ปรากฏหลังคำนาม คน ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ขยายคำนาม งี่เง่า ในตัวอย่างที่ ๓ ปรากฏหลังคำกริยาหาว่า และทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ขยายคำกริยา งี่เง่า ทำหน้าที่ ๓ อย่าง คือ คำกริยาอาการ คุณศัพท์และกริยาวิเศษณ์

จากข้อมูลคำคะนองที่มีหน้าที่เป็นคำกริยาอาการ-คุณศัพท์ กริยาวิเศษณ์มีอยู่ ๗ คำ
(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข. หน้า ๒๘๘)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย